

Zpráva předsedy Finančního výboru ZSK o „Prověření správnosti a hospodárnosti u zadávání veřejných zakázek a hodnocení výběrových řízení u příspěvkové organizace KSÚS SK“

Vypracoval: **Ing. Michael Pánek**, předseda finančního výboru Středočeského kraje

Pověření: **usnesení FV SK č. 26-3/2017/FV** ze dne 27. 2. 2017

Zdroje: Všechny účetní podklady a další materiály použité k vypracování této zprávy dodala KSÚS Středočeského kraje

ÚVOD

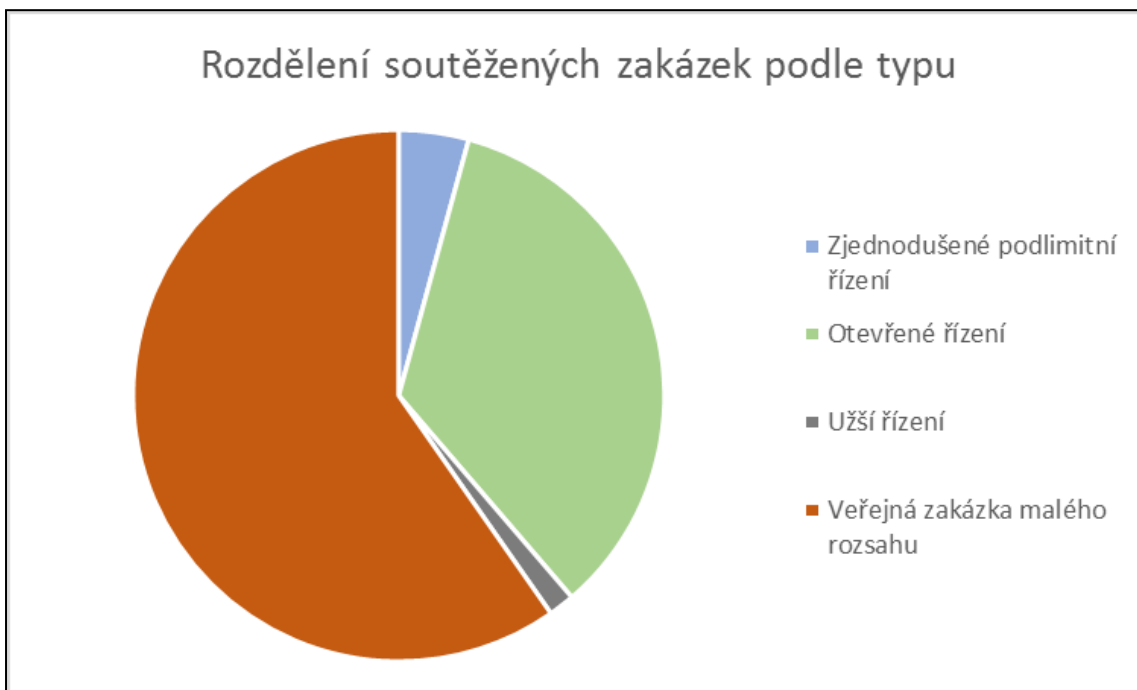
Finančním výborem jsem byl jako předseda pověřen úkolem „**Prověření správnosti a hospodárnosti u zadávání veřejných zakázek a hodnocení výběrových řízení u příspěvkové organizace KSÚS SK**“. Zhodnocením předaných podkladů od KSÚS se domnívám, že v KSÚS pravděpodobně **vzniká škoda Středočeskému kraji, která dosahuje ročně až stovek miliónů.**

ZPRÁVA

Sledované období 2014 – 2016

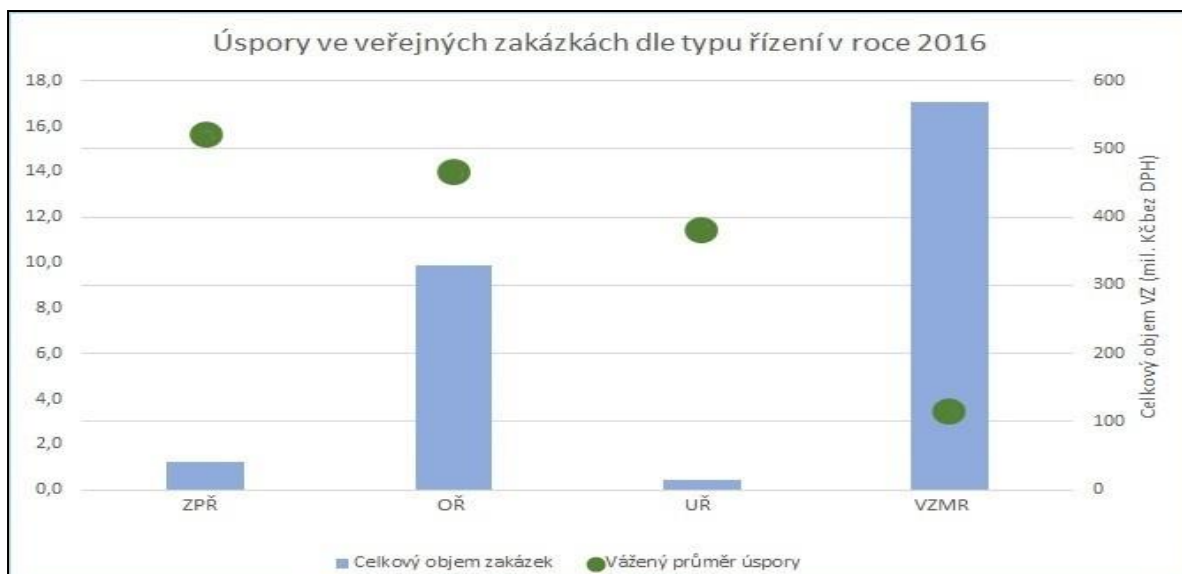
KSÚS hospodařila ve sledovaném období v letech 2014 – 2016 s objemem peněz ve **výši 5,5 miliardy korun**. Na základě přehledu výběrových řízení a finančních toků v KSÚS za toto období byla zjištěna následující fakta:

1. **Nezvykle velká část svěřených prostředků, se kterými hospodaří KSÚS, je soutěžena v režimu Veřejná zakázka malého rozsahu VZMR** (jsou to stavební práce do 6 mil. a služby do 2,0 mil. Kč). **Takto se soutěží cca 60% svěřených prostředků** (po odečtení prostředků vynaložených na základě rámcových smluv). Viz graf č.1. **Nerealizují se tak možné úspory z rozsahu.**

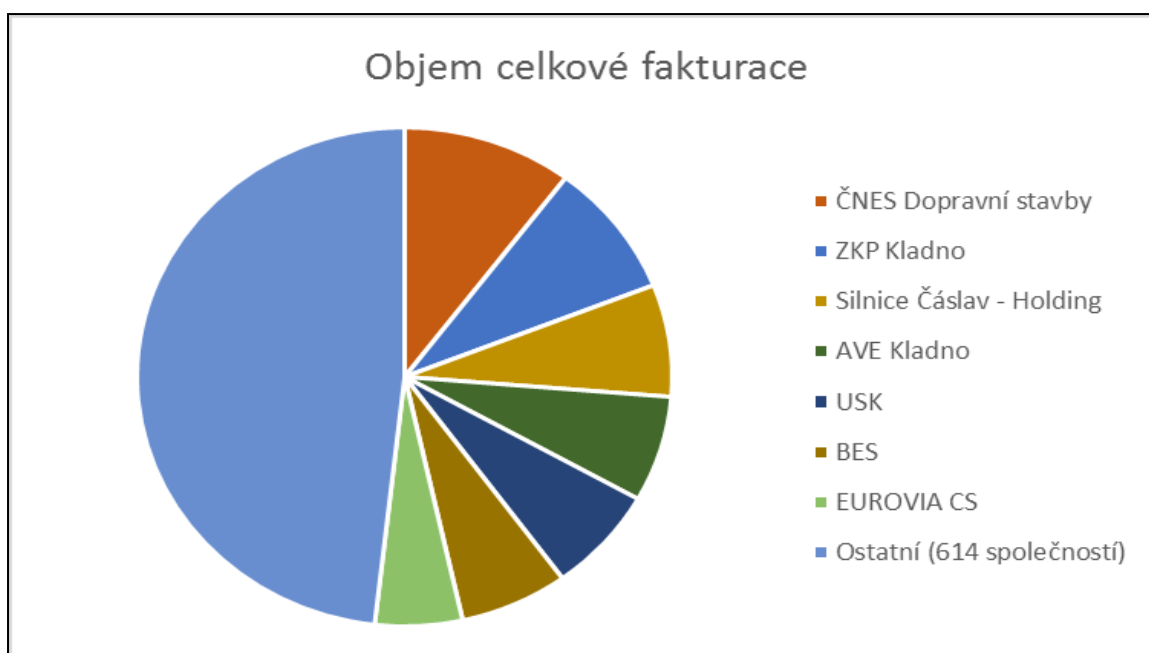
Graf 1: Rozdělení objemu soutěžených zakázek podle typu

2. **Úspory zakázek soutěžených v režimu VZMR jsou např. za rok 2016 v průměru pouhých 3,4% z odhadované ceny.** Viz graf č. 2. Soutěže v režimu VZMR se zveřejňují na profilu zadavatele až po vysoutěžení, tudíž nabídku nemohou podat jiné firmy než ty, které vyzve KSÚS. To je na základě následujících faktů **velmi nevhodné.**

3. **Úspora díky veřejné soutěži například u nedávno vyhodnocené zakázky „Rekonstrukce silnice II/115 Černošice,“ (vítěze této soutěže vybrala RK na svém zasedání dne 13.4.2017) byla 48%** oproti původní odhadované ceně 96 mil Kč. Soutěž nevyhrála žádná ze sedmi současných největších dodavatelů KSÚS. (Vážený průměr úspor v KSÚS u otevřených veřejných soutěžích byl v roce 2016 ve výši 15,6%. viz graf č.2.)

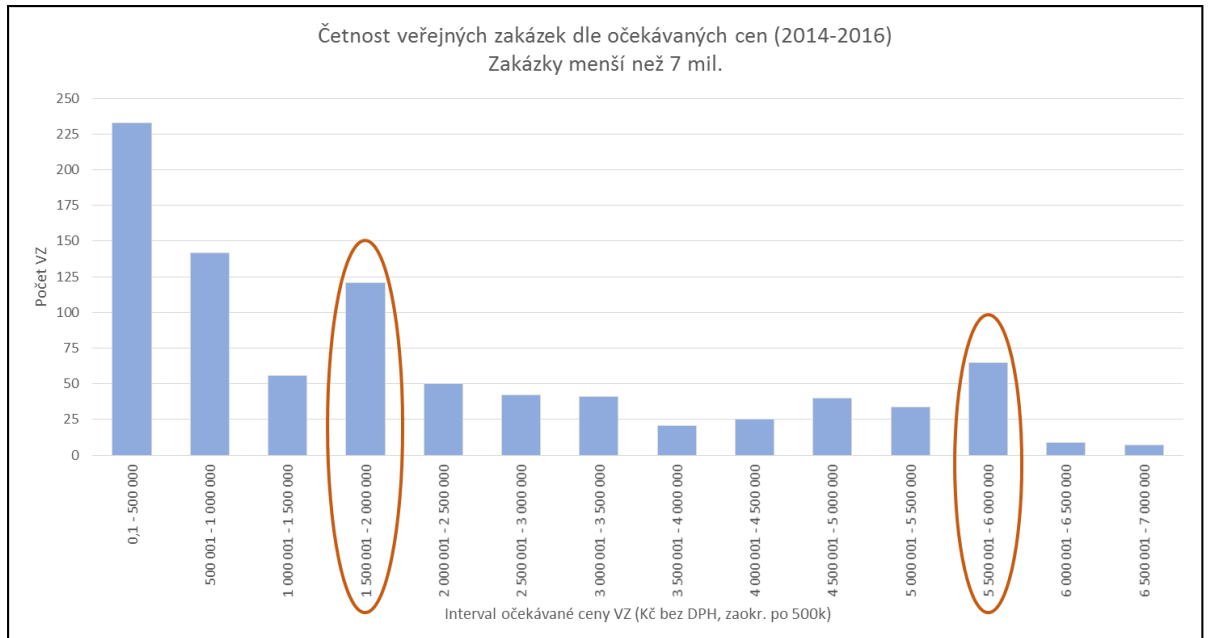
Graf 2, pozn.: Z celkového počtu 302 zadávacích řízení roku 2016 jich bylo 277 soutěženo v režimu VZMR s váženou průměrnou úsporou 3,4%. Zadávání více než 91% zakázek (59% celkového objemu) formou VZMR se v kontextu s průměrnou realizovanou úsporou oproti očekávaným cenám jeví jako nevhodné.

- Téměř 3 miliardy z celkových 5,5 mld vyplatila KSÚS za období 2014-16 jen 7 firmám z celkového počtu 621 fakturujících firem. Viz graf č. 3.** To svědčí o tom, že obesílané firmy v soutěžích KSÚS pravděpodobně pravidelně cirkulují.
- Některé z těchto 7 firem jsou navíc personálně či majetkově propojené.**

Graf č.3 Objem celkové fakturace – 7 firem, které fakturovaly nejvíce

6. Z uvedených zjištění plyne podezření, že větší zakázky jsou zřejmě účelově děleny tak, aby je bylo možné soutěžit v režimu VZMR. Viz graf č. 4. To je nejen nevhodné ale již i nezákonné.

Graf 4: Četnost veřejných zakázek dle očekávaných cen - dělení veřejných zakázek pod limity.

7. Příkladem podezřelého dělení zakázky jsou např. 4 zakázky z ledna letošního roku s názvem Síť silnic II. a III. třídy - Obnova VDZ (Vodorovného značení) v celkové hodnotě 24 mil Kč. Pokud by se vypsala jedna otevřená veřejná soutěž s odhadní cenou ve výši 24 mil, mohly by nabídku podat nejen přímo vyzvané firmy ale i řada dalších firem. KSÚS však vypsala 4 soutěže s odhadní cenou stejnou ve všech čtyřech případech ve výši 5 981 512,-. Nabídky podaly často stejné firmy (např. 3K Značky ve 4 zakázkách, ČNES ve 3 zakázkách). **Úspora u těchto zakázek byla do 2% z odhadní ceny.** Viz tab. Č. 1. Smlouva o dílo s uvedenými čtyřmi firmami je právně zcela neurčitá s protichůdnými ujednáními a neposkytuje potřebné právní jistoty pro objednatele KSÚS.

Tab. 1:
Síť silnic II. a III. třídy oblast:
 (Předpokládaná cena 5 981 512 Kč)

oblast KL

Uchazeč	Cena	% předpokl. ceny
ČNES dopravní služby	5 865 700	98,06%
3K značky	5 895 950	98,57%
PORR	5 969 900	99,81%
AVE Kladno	5 978 000	99,94%

oblast BN

Uchazeč	Cena	% předpokl. ceny
QUO	5 879 500	98,29%
3K značky	5 899 050	98,62%
ČNES	5 930 550	99,15%
Silnice TS	5 968 000	99,77%

oblast MH

Uchazeč	Cena	% předpokl. ceny
3K značky	5 890 900	98,49%
Poz.kom. Bohemia	5 915 200	98,89%

oblast KH

Uchazeč	Cena	% předpokl. ceny
3K značky	5 888 900	98,45%
ČNES dopravní služby	5 905 250	98,73%
QUO	5 920 700	98,98%
Tannago	5 948 100	99,44%
AVE CZ	5 961 500	99,67%

8. Část financí, které KSÚS dostává od Středočeského kraje, vyplácí podle rámcových smluv na zimní a letní údržbu krajských silnic. Tyto rámcové smlouvy byly vysoutěženy již v roce 2004 a soutěž pro výběr dodavatele byla podle skartačního řádu již skartována. Předpokládáme, že díky nové soutěži se může úspora pohybovat minimálně na nejnižší hranici 12,2%. Nedávno zkusmo vypsáné otevřené výběrové řízení ŘSD na údržbu silnic, dosáhlo úspory okolo 25% oproti původním rámcovým smlouvám.

ZÁVĚR:

- I. Praviděpodobná škoda, která v KSÚS vznikla Středočeskému kraji za období 2014 – 2016, vyčíslená na základě předaných podkladů činí cca 670 mil. (při celkovém objemu peněz 5,5 mld a při úspoře 12,2%)**
- II. Odhadovaná škoda, která pravděpodobně vznikne v KSÚS Středočeskému kraji za rok 2017 dosahuje cca 220 mil Kč. (při rozpočtu KSÚS 1,8 miliardy, při zachování současného způsobu zadávání zakázek a při úspoře 12,2%), . O tom, že obavy ze vznikajících škod jsou oprávněné, svědčí i propastný rozdíl v úsporách mezi nedávno vysoutěženu zakázkou „Rekonstrukce silnice II/115 Černošice,“ (soutěženu v otevřené soutěži) a náhodně vybranou zakázkou Síť silnic II a III třídy VDZ soutěženu v režimu VZMR.**
- III. Ze strany Středočeského kraje prbíhá jen minimální a neúčinná kontrola svěřených financí**

NÁVRH OPATŘENÍ:

Zjištěné skutečnosti ukazují na to, že

- Středočeskému kraji vzniká pravděpodobně každoročně škoda v řádech desítek až stovek miliónů díky způsobu a metodám jakými jsou v KSÚS zadávány veřejné zakázky
- Nastavený systém řízení PO KSÚS toto neekonomické zadávání zakázek již minimálně 3 roky provozuje.
- Kontrola PO KSÚS probíhá zcela nedostatečně. Poslední kontrola zde proběhla v roce 2014 (o rok později jen kontrola plnění nápravných opatření, v roce 2016 zde kontrola ze strany SK neproběhla, na rok 2017 nebyla kontrola naplánována a proběhla v dubnu až na popud FV
- Vzniká podezření, že zde dochází úmyslnému obcházení zákona o zadávání veřejných zakázek
- Administrativně jsou ale zakázky zdatně vedené a tudíž podezřelé soutěže neodhalí běžná kontrola. Je potřeba zkušená auditorská firma s mezinárodním renomé.

Vzhledem k odhadované výši škod a důvodům neekonomičtosti navrhuji:

- Nechat zpracovat v PO KSÚS forenzní audit jednou ze čtveřice renomovaných auditorských firem Deloitte, EY, KPMG a PWC.
- Vybraný zpracovatel forenzního auditu musí zároveň navrhnout opatření, která okamžitě zamezí neekonomickému jednání a navrhnout Středočeskému kraji účinný systém kontroly.

Odhadovaná max. cena tohoto forenzního auditu, při uvažovaném objemu a období 2014 – 2017, je odhadnuta na 1,7 – 2,0 mil.

V Praze dne: 24.4. 2017

Zprávu vypracoval:

Ing. Michael Pánek

předseda Finančního výboru Středočeského kraje